

Achter het lezen van schermen

Adriaan van der Weel

Universiteit
Leiden

Dr. P.A. Tiele-Stichting

De variabelen 1

- Lezen als zodanig
- Lezen van papier / van schermen
- Lezen van langere teksten

De variabelen 2

- Lezen om te leren
- Lezen om informatie op te doen
- Lezen om te ontspannen

Stelling

- **Voor goed onderwijs is het papieren boek – in ieder geval voorlopig – onmisbaar**

E-READ onderzoeksnetwerk

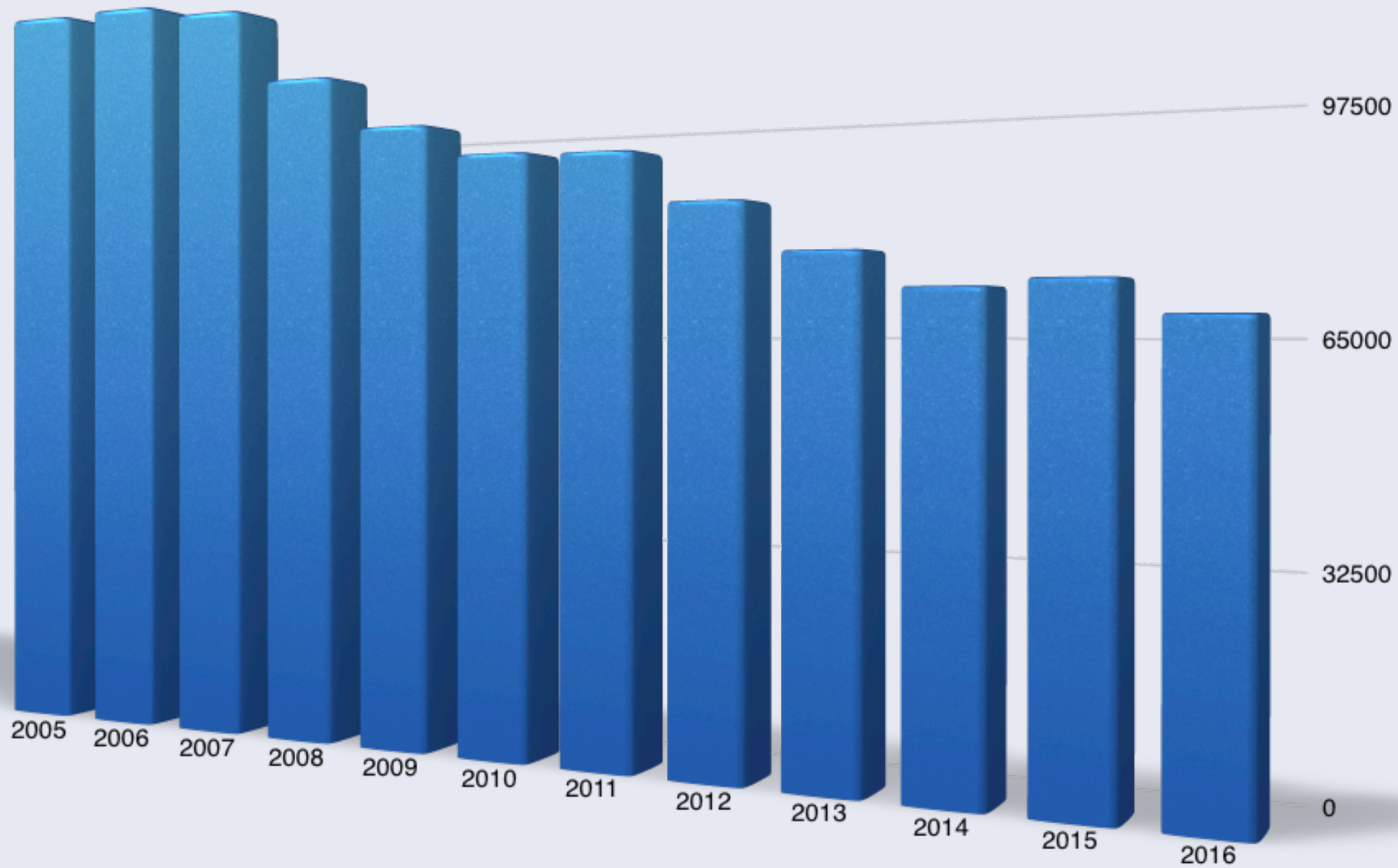
- 180 onderzoekers
- Multidisciplinair (alfa, beta, gamma)
- <http://ereadcost.eu/>

Drie punten

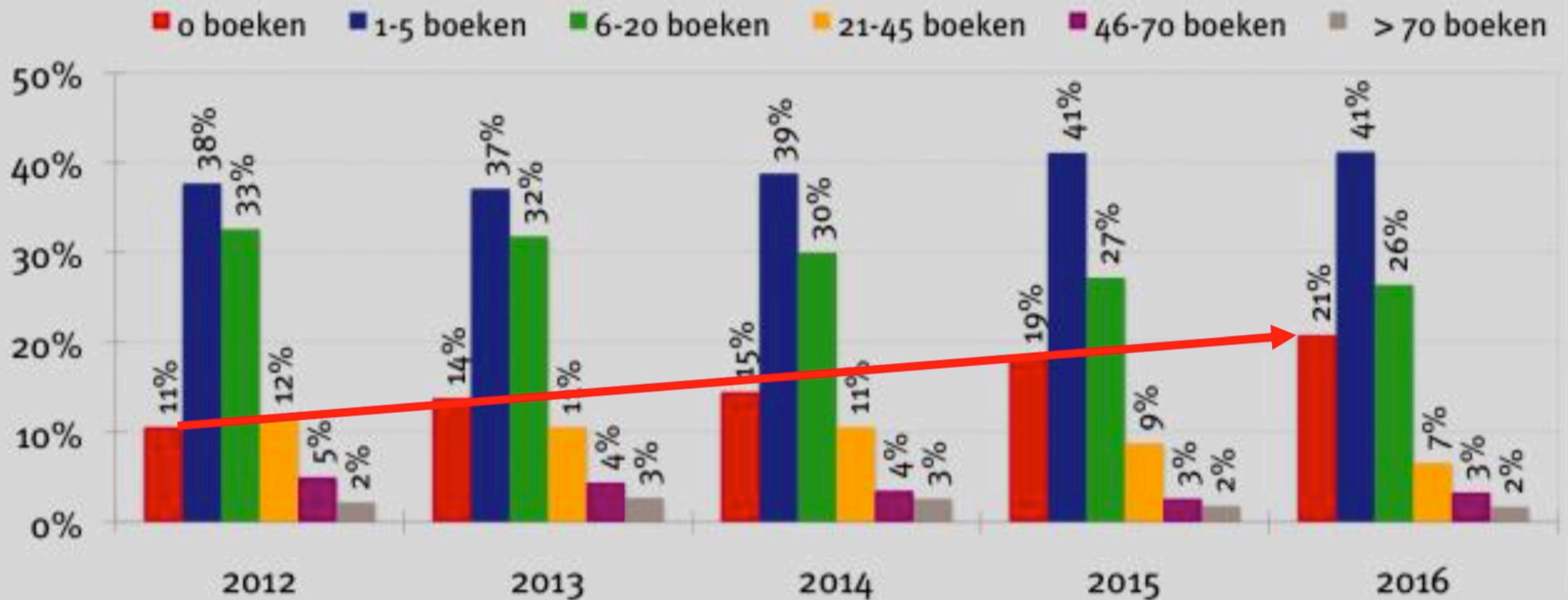
1. Waarom weten we ons zo slecht raad met de positie van het papieren boek?
2. Wetenschappelijk onderzoek: lezers nemen teksten die ze van schermen lezen minder serieus dan teksten op papier
3. Werkhypothese: het lezen van langere teksten op papier (aka boeken) heeft positieve neveneffecten

Uitleeningen Openbare bibliotheken ¹³⁰⁰⁰⁰

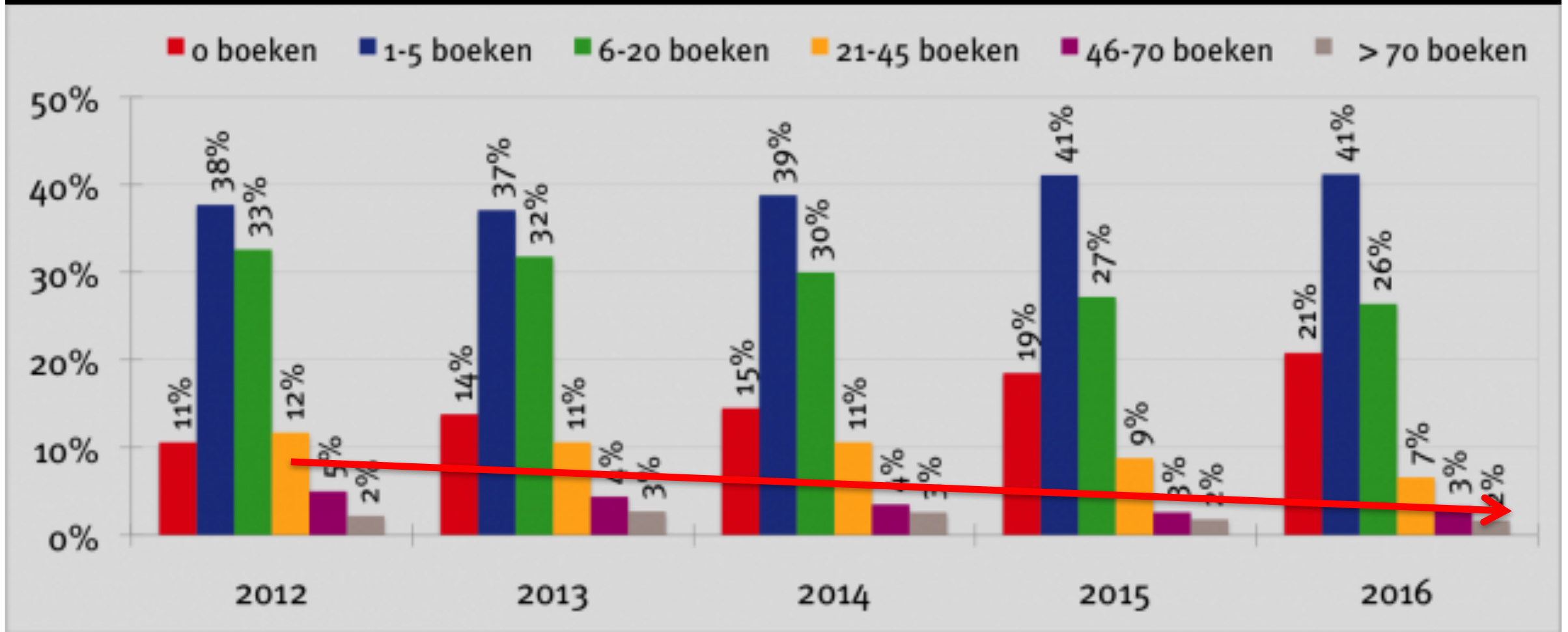
Jaarlijks aantal gelezen boeken

JAARLIJKS AANTAL GELEZEN BOEKEN = 0

Jaarlijks aantal gelezen boeken

Veellezers (> 20 boeken per jaar)

Two metastudies

1. Lauren M. Singer & Patricia A. Alexander, '**Reading on Paper and Digitally: What the Past Decades of Empirical Research Reveal**', *Review of Educational Research*, 2017
2. Pablo Delgado, Cristina Vargas, Rakefet Ackerman & Ladislao Salmerón, '**Don't throw away your printed books: A meta-analysis on the effects of reading media on comprehension**', under review, 2018

Werkhypothese

Het lezen van langere teksten op papier heeft onbedoelde en daarom onvermoede positieve neveneffecten

- a. Lezen vraagt langdurige aandacht en concentratie
- b. Lezen in afzondering vergroot de sociale weerbaarheid
- c. Papier ondersteunt het geheugen beter dan schermen
- d. Langere teksten zijn complexer qua structuur en vocabulaire